

Συνέντευξη στην Νάνσυ Μπίσκα για το περιοδικό «Ελληνική Αγωγή»

Το αντικείμενο της επιστήμης σας είναι πραγματικά τόσο εντυπωσιακό για όλους εμάς κ. Δανέζη...

Εξακολουθώ να πιστεύω πως η Αστροφυσική είναι μία επιστήμη σαν όλες τις άλλες, απλώς εσείς την αντιμετωπίζεται λίγο διαφορετικά, ίσως γιατί πάντα το αχανές Σύμπαν, μέσα στο πέρασμα των αιώνων, ενέπνεε στους ανθρώπους μια αίσθηση δέους.

Την βλέπουμε έτσι για θεωρούμε ότι εσείς οι επιστήμονες που ασχολείστε με την αστροφυσική κατέχετε κατά κάποιον τρόπο κάποια μυστικά, ή έχετε γνώση που για εμάς δεν είναι τόσο προσιτή, κατανοητή αν θέλετε.

Μάλλον τα πράγματα δεν έχουν έτσι. Πιστεύω απλά ότι η επιστημονική γνώση σήμερα είναι τόσο μεγάλη, που είναι πολύ δύσκολο κάποιος άνθρωπος που δεν έχει αφιερώσει ένα πολύ μεγάλο μέρος της ζωής του σ' αυτήν, να την καταλάβει, να την γνωρίσει. Μέσα σε μυριάδες καθημερινά κοινωνικά προβλήματα που πρέπει να επιλύσουμε προκειμένου να επιβιώσουμε, απλά δεν μένει, στους περισσότερους ανθρώπους, ο αναγκαίος χρόνος προκειμένου να ασχοληθεί και να μάθει περισσότερα για την αλήθεια του φυσικού κόσμου που μας περιβάλλει. Αν ο κάθε ένας μπορούσε να αφιερώσει αρκετό χρόνο μελετώντας συναφή θέματα θα ήταν εύκολο να μάθει πάρα πολλά. Δεν υπάρχουν δηλαδή, ούτε κάποια απόκρυφα επιστημονικά μυστικά, ούτε κάποιες ιδιοφυείς κάστες ανθρώπων. Απλά, στους χώρους της επιστημονικής έρευνας, υπάρχει μόνο σκληρή δουλειά, ολοκληρωτική αφιέρωση σε στόχους, υπομονή, θέληση και επιμονή.

Κύριε Δανέζη είστε πολυγραφότατος και σήμερα μου φέρατε ένα ακόμη βιβλίο το οποίο φέρει έναν τίτλο ο οποίος είναι περιέργως: «Στα ίχνη του Ι.Χ.Υ.Θ.Σ. - Αστρονομία, Ιστορία, Φιλοσοφία».

Το έργο αυτό το γράψαμε μαζί με τον συνάδελφο και φίλο Στράτο Θεοδοσίου, ο οποίος είναι, κι αυτός, επίκουρος καθηγητής Αστροφυσικής του Τμήματος Φυσικής του Πανεπιστημίου της Αθήνας.

Η ακροστιχίδα Ι.Χ.Θ.Υ.Σ. που αναφέρεται στον τίτλο του βιβλίου, είναι από παλαιά γνωστή και σημαίνει Ιησούς Χριστός Θεού Υιός Σωτήρ

Εκ πρώτης όψεως, μπορεί να φαίνεται περίεργο το πώς, αλλά και το γιατί, κάποιοι αστροφυσικοί ασχολούνται με θέματα που εκ παραδόσεως ασχολείται η Θεολογία.

Αυτό που θέλω να πω είναι ότι η πρώτη αρχική μας σκέψη, το θέλω μας, ήταν να ασχοληθούμε με το πρόβλημα του άστρου της Βηθλεέμ, δηλαδή με ένα θέμα το οποίο κέντριζε τα ερευνητικά μας ανακλαστικά πριν από πάρα πολλά χρόνια. Στην αρχή είχαμε υπόψη μας να γράψουμε ένα βιβλίο που πιθανότατα να έπαιρνε τον τίτλο «Αναζητώντας το αστέρι της Βηθλεέμ». Ψάχνοντας όμως την βιβλιογραφία και τις ιστορικές πηγές, αντιληφθήκαμε γρήγορα ότι σχεδόν όλοι οι ερευνητές που ασχολήθηκαν μέχρι σήμερα με το θέμα αυτό, για διαφορετικούς λόγους ο καθένας θεωρούσαν εκ προοιμίου χωρίς έρευνα αφενός μεν ότι τα οποιαδήποτε χρησιμοποιούμενα κείμενα είναι έγκυρα, αφετέρου δε ότι κάθε τι που γράφεται σε αυτά ήταν και αληθές. Η επικρατούσα αυτή πρακτική, είναι άκρως αντιεπιστημονική

και για τον λόγο αυτό δεν την αποδεχτήκαμε. Αυτό σημαίνει ότι έπρεπε να διερευνήσουμε την αξιοπιστία των πηγών. Αντί δηλαδή να ερευνήσουμε την αλήθεια ενός φαινομένου, όπως το άστρο της Βηθλεέμ, θεωρώντας de facto ότι αυτό έχει συμβεί, διερευνήσαμε το αν τα κείμενα είναι που αναφέρουν την εμφάνισή του, είναι φερέγγυα. Αυτή η εργασία ήταν αναγκαία, σε επιστημονικό επίπεδο, διότι, όπως καταλαβαίνετε, αν αποκαλύπταμε ότι τα κείμενα είχαν παραχαραχτεί, ή ότι για λόγους σκοπιμότητας είχε παραποιηθεί η αλήθεια, δεν θα υπήρχε κανένα νόημα να μελετήσει ένας επιστήμονας το άστρο της Βηθλεέμ.

Στην συνέχεια βέβαια, αναζητώντας την επιστημονική και ιστορική αλήθεια, δεν σας κρύβω, ότι ακολουθήσαμε μονοπάτια δύσκολα και δύσβατα. Όπως ήταν φυσικό, ασχέτως τι πιστεύουμε σαν άνθρωποι, έπρεπε, σαν επιστήμονες, να διερευνήσουμε την αλήθεια μιας σειράς γεγονότων, όπως π.χ. το αν είναι ιστορικό πρόσωπο ο Ιησούς ή μόνο ένας μύθος. Διότι αν δεν είναι ιστορικό πρόσωπο ο Ιησούς και αποτελούσε απλά ένα μύθο, δεν θα έπρεπε να συζητάμε καν για το άστρο της Βηθλεέμ. Προχωράμε όμως και πιο μακριά σε ό,τι αφορά την θεότητα του προσώπου του Ιησού. Αν ήταν ένας απλός άνθρωπος, γιατί να εμφανιστούν φαινόμενα παράδοξα όπως το αστέρι της Βηθλεέμ; Όπως καταλαβαίνετε λοιπόν, ενώ ψάχναμε για το άστρο της Βηθλεέμ ανοίξαμε τους ασκούς του Αιόλου. Θα έπρεπε να διερευνήσουμε θέματα τα οποία πραγματικά βρίσκονται στα όρια άλλων επιστημών: Θεολογίας, Φιλοσοφίας, Αρχαιολογίας. Ήταν πραγματικά μία επίπονη και πολύπλοκη δουλειά που ομολογώ ότι δεν θα την φέρναμε σε πέρας αν δεν είχαμε την συμπαράσταση και τη συμβουλή δεκάδων άλλων πανεπιστημιακών συναδέλφων, των αντίστοιχων βέβαια κλάδων: Θεολόγων, Ιστορικών, Αρχαιολόγων, οι οποίοι μας βοήθησαν να ανατρέξουμε, και να αποκρυπτογραφήσουμε τις βιβλιογραφικές πηγές, εμείς οι ίδιοι, να τις διαβάσουμε και έτσι να διαμορφώσουμε προσωπική άποψη για πάρα πολλά θέματα. Έτσι, στην ουσία, καταλήξαμε να διερευνούμε, όχι τον αστέρα της Βηθλεέμ, όπως είχαμε σκοπό στην αρχή της προσπάθειάς μας, αλλά τα βήματα ανάπτυξης του σύγχρονου δυτικού πολιτισμού. Κι αυτό διότι αυτό που τελικά συνειδητοποιήσαμε ήταν ότι τους πρώτους αιώνες μετά τον Χριστό, τους οποίους και μελετούσαμε, μπήκαν οι βάσεις ενός νέου πολιτισμικού ρεύματος, το οποίο οριοθέτησε ιστορικά τις απαρχές των πολιτισμικών μοντέλων που κυριαρχούν σήμερα στην δυτική Ευρώπη και την Αμερική.

Υπάρχει μία συνέχεια σε αυτόν τον πολιτισμό που τότε γεννήθηκε;

Ασφαλώς, και συνέχεια και συνέπεια, με αποτέλεσμα στα ερείπια ενός προχριστιανικού καταρρέοντος πολιτισμού να οικοδομηθεί ο σύγχρονός Δυτικός πολιτισμός. Εχουμε δηλαδή μέχρι την γέννηση του Ιησού ένα πολιτισμικό ρεύμα το οποίο βρίσκεται σε κατάρρευση. Σε ένα ολόκληρο κεφάλαιο του βιβλίου μας διερευνούμε την προχριστιανική αυτή εποχή, κατάρρευσης του κρατούντος πολιτισμικού ρεύματος και αναλύουμε πολιτισμικούς, κοινωνικούς, οικονομικούς και πολιτικούς παράγοντες οι οποίοι οδήγησαν σε αυτή την κατάρρευση.

Είναι βέβαια γεγονός αυτό που κατά κόρον προβάλλεται από τους ιστορικούς, ότι δηλαδή ο λαός είχε ανάγκη μια νέα πολιτισμική αλλαγή και ως εκ τούτου πίεσε δραματικά προκειμένου αυτή να δομηθεί. Υπήρξαν όμως και άλλοι παράγοντες, εξ ίσου ισχυροί που βοήθησαν την δημιουργία του νέου πολιτισμού τους οποίους πολλές φορές αποσιωπούμε, όπως η ανάγκη των τότε εξουσιαστικών δομών που κατέρρεαν, να επιζήσουν, μετασχηματιζόμενες έντεχνα, όπως ο χαμαιλέοντας, και προωθώντας νέα μοντέλα κοσμικής εξουσίας.

Στα πλαίσια της αχανούς Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας θα έπρεπε αυτό το παλαιό καταρρέον πολιτισμικό ρεύμα να αντικατασταθεί με κάτι άλλο, που θα μπορούσε να ελέγξει και να χειραγωγήσει τον λαό.

Αυτό ήταν αναμενόμενο διότι, σε ιστορικό επίπεδο, η χειραγωγήση του λαού βρίσκεται πάντοτε στο πίσω μέρος του εγκεφάλου όλων των ισχυρών σε περιόδους κοινωνικών και πολιτισμικών εκρήξεων.

Για να γίνουν σαφέστερα τα προηγούμενα θα ήθελα να περιγράψω με λίγα απλά λόγια πώς συγκροτείται ένα πολιτισμικό ρεύμα.

Ενα πολιτισμικό ρεύμα πρέπει να στηρίζεται στους επόμενους τρεις ισχυρούς, αλληλοϋποβασταζόμενους και αλληλοεξαρτούμενους μεταξύ τους πυλώνες.

Ο πρώτος πυλώνας είναι η εσωτερική φιλοσοφία, ο δεύτερος η επιστημονική κοσμοθεωρία, και ο τρίτος η κοινωνική φιλοσοφία.

Σαν εσωτερική φιλοσοφία εννοούμε το σύνολο των αναπόδεικτων πεποιθήσεων μιας κοινωνίας, για την φύση του ανθρώπου και του κόσμου, οι οποίες όμως «φαίνονται», στα πλαίσια αυτής της κοινωνίας, ότι είναι ορθές. Τις περισσότερες των περιπτώσεων οι αναπόδεικτες αυτές φιλοσοφικές θέσεις αποτελούν μια έντονη εσωτερική ανάγκη της συγκεκριμένης κοινωνίας, προκειμένου αυτή να αποδιώξει κάποια αισθήματα φόβου και δέους που την κατέχουν μπροστά στα μυστήρια της ύπαρξης του ανθρώπου και του Σύμπαντος.

Ο δεύτερος πυλώνας είναι η επιστημονική κοσμοθεωρία, η οποία αποτελεί το κομμάτι των πεποιθήσεων, οι οποίες μπορούν να ερμηνευθούν (όχι να αποδειχθούν πάντα) με κάποιον τρόπο, σύμφωνα πάντα με την ανθρώπινη λογική που έχει αναπτύξει αυτή η κοινωνία.

Ο τρίτος πυλώνας είναι η κοινωνική φιλοσοφία. Τι σημαίνει όμως κοινωνική φιλοσοφία; Μια κοινωνία, η οποία έχει αναπτύξει μία συγκεκριμένη εσωτερική φιλοσοφία και μια συγκεκριμένη επιστημονική κοσμοθεωρία, πρέπει να διοικηθεί, να δομήσει δηλαδή ένα διοικητικό σύστημα αξιών. Η θεωρία αυτού του διοικητικού συστήματος, αποτελεί την κοινωνική φιλοσοφία.

Το πρόβλημα βέβαια είναι ότι, αυτοί οι τρεις πυλώνες πρέπει να βρίσκονται σε συνέπεια μεταξύ τους, να μην αλληλοαναιρούνται, αλλά ο ένας να στηρίζει τον άλλον. Δηλαδή η εσωτερική φιλοσοφία πρέπει να στηρίζει και να στηρίζεται από την επιστημονική κοσμοθεωρία και σαφέστατα η επιστημονική κοσμοθεωρία και η εσωτερική φιλοσοφία να βρίσκονται σε ευθεία αντιστοίχιση με την κοινωνική φιλοσοφία, δηλαδή την φιλοσοφία του κοινωνικού συστήματος που πρέπει να εγκαθιδρυθεί σε αυτήν την κοινωνία. Βεβαίως αυτή είναι η απαρχή του κοινωνικού ρεύματος το οποίο στη συνέχεια εξελίσσεται. Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει και οι τρεις πυλώνες να εξελίσσονται ισόρροπα, και οι νέες εκφράσεις των τριών πυλώνων να αλληλοστηρίζονται και να μην αλληλοαναιρούνται.

Ετσι η Εσωτερική φιλοσοφία προκειμένου να γίνει κατανοητή από τις μάζες αποβάλλει κάποια φιλοσοφικά της χαρακτηριστικά, αντικαθιστώντας τα με δόγματα. Με τον τρόπο αυτό, από την Εσωτερική Φιλοσοφία γεννιέται η Θεολογία. Αυτό που θέλουμε να τονίσουμε είναι ότι δεν πρέπει να μπλέκουμε την έννοια της θεολογίας με αυτή της εσωτερικής φιλοσοφίας. Μία Θεολογία γεννιέται από μία συγκεκριμένη Εσωτερική Φιλοσοφία αλλά δεν ταυτίζεται με αυτήν. Εξάλλου από την αυτή Εσωτερική Φιλοσοφία είναι δυνατόν να προκύψουν αρκετά διαφορετικές Θεολογίες. Σε μια επόμενη μετεξέλιξη της η Θεολογία μετασχηματίζεται σε Θρησκεία ενσωματώνοντας στην θεολογία ένα σύνολο ηθών εθίμων και κανόνων λατρείας της συγκεκριμένης κοινωνίας στην οποία απευθύνεται.

Παρόμοιες μεταλλάξεις γίνονται στα πλαίσια του δεύτερου πυλώνα. Η επιστημονική κοσμοθεωρία εξελίσσεται σε επιστήμη, και αυτή στην συνέχεια σε τεχνολογία.

Εδώ θα πρέπει να σημειώσουμε ότι όταν μιλάμε για τεχνολογία δεν εννοούμε μόνο τις μηχανές. Σαν Τεχνολογία θεωρούμε την σχέση μηχανών, ανθρώπων και των κοινωνικών σχέσεων που διέπουν την χρήση των μηχανών από τους ανθρώπους. Ολο αυτό το σύστημα ονομάζεται τεχνολογία. Η Τεχνολογία δεν πρέπει να συγχέεται με την τεχνογνωσία.

Τέλος έχουμε τον μετασχηματισμό του τρίτου πυλώνα.

Η κοινωνική φιλοσοφία γεννάει το κοινωνικό σύστημα το οποίο δεν ταυτίζεται με την κοινωνική φιλοσοφία. Σε διαφορετικές περιοχές του κόσμου, διαφορετικές κοινωνίες, από την ίδια κοινωνική φιλοσοφία, μπορούν να δημιουργήσουν διαφορετικά κοινωνικά συστήματα. Στην συνέχεια το κοινωνικό σύστημα, σε μία εκλαϊκευσή του, δημιουργεί τα πολιτικά συστήματα, αυτά που μας ταλανίζουν τις τελευταίες ιστορικές περιόδους. Και όλα αυτά μαζί, δηλαδή η θρησκεία, η τεχνολογία και το πολιτικό σύστημα δημιουργούν το σύστημα της κοσμικής εξουσίας.

Το ότι καταρρέουν οι πολιτισμοί, και κατ' επέκταση τα συστήματα κοσμικής εξουσίας, οφείλεται στο ότι κάτι δεν πάει καλά στην ανάπτυξη αυτών των πυλώνων.

Θα θέλατε κ Δανέζη να μας αναλύσετε περισσότερο τις διαφορές μεταξύ επιστήμης και επιστημονικής κοσμοθεωρίας;

Η επιστημονική κοσμοθεωρία σταματάει στο επίπεδο μιας εφαρμοσμένης φιλοσοφίας. Π.χ οι προσωκρατικοί θετικοί φιλόσοφοι ανέπτυξαν ένα σύστημα, επιστημονικής κοσμοθεωρίας, δηλαδή όταν προσπαθούσαν να ερμηνεύσουν το τί συμβαίνει στο Σύμπαν, δεν χρησιμοποιούσαν την δράση Θεών και δαιμόνων. Προσπαθούσαν, χωρίς να έχουν κάποια συγκεκριμένη απόδειξη, χρησιμοποιώντας σαν όργανο μόνο την λογική, να αποδείξουν επαγωγικά, τόσο την αλήθεια κάποιων φυσικών φαινομένων, όσο και τις ρίζες από τις οποίες πηγάζουν αυτά τα φαινόμενα. Αυτό ακριβώς είναι το συστατικό της επιστημονικής κοσμοθεωρίας.

Πώς διαφοροποιείται η επιστήμη τώρα;

Η επιστήμη προσπαθεί να αποδείξει εφαρμοσμένα, χρησιμοποιώντας δηλαδή όχι μόνο την λογική, αλλά και την πρακτική αποδεικτική διαδικασία, τις λογικά τεκμηριωμένες απόψεις της επιστημονικής κοσμοθεωρίας. Ετσι ενώ η λογική της επιστημονικής κοσμοθεωρίας αρκείται στην διατύπωση της αλήθειας ότι το μήλο πέφτει κάτω από την μηλιά, η επιστήμη θα πάει κάτω από το δέντρο, θα κόψει με ένα μαχαίρι το μήλο και θα το δει να πέφτει. Και όταν το δει να πέφτει, θα μελετήσει την πτώση του. Θα μετρήσει πόσο χρόνο έκανε να πέσει, με ποια ταχύτητα και τελικά θα αναζητήσει και θα βρει κανόνες λειτουργίας του φαινομένου. Στην περίπτωση δηλαδή της Επιστήμης, δεν λειτουργεί μόνο η αίσθηση της νόησης και της λογικής αλλά και της πειραματικής αποδεικτικής διαδικασίας, όπως την γνωρίζουμε εμείς στον σύγχρονο Δυτικό κόσμο.

Πώς μετεξελίσσεται η κοινωνική φιλοσοφία σε κοινωνικό σύστημα;

Θα δώσουμε παραδείγματα για το πώς εξελίχθηκε στην εποχή μας. Για παράδειγμα στις δυτικές κοινωνίες από την κοινωνική φιλοσοφία της ολιγαρχίας γεννήθηκε αυτό που σήμερα ονομάζουμε καπιταλισμό. Ο καπιταλισμός είναι ένα σύστημα, η ολιγαρχία ήταν μία φιλοσοφία. Αυτό είναι κάτι εντελώς διαφορετικό. Από το καπιταλιστικό σύστημα πραγμάτων, η κάθε χώρα δημιούργησε ένα διαφορετικό πολιτικό σύστημα. Ετσι, όπως ολοι γνωρίζουμε διαφορετικά είναι τα πολιτικά

συστήματα της Αμερικής, της Σουηδίας, της Γαλλίας, της Αγγλίας, αν και όλα δημιουργούνται από το καπιταλιστικό σύστημα, το οποίο διαμορφώνουν κατά το δοκούν εκλαϊκευοντάς το ή πολλές φορές εκχυδαίζοντάς το.

Το γεγονός αυτό βέβαια, όπως καταλαβαίνετε, είναι μία βασική παράμετρος που οδηγεί στη σήψη και την κατάρρευση του συνολικού πολιτισμικού ρεύματος.

Το πολιτισμικό ρεύμα λοιπόν μέσα από αυτές τις εξελίξεις μετεξελίσσεται σε κοσμική εξουσία.

Οι βάσεις αυτής της πολιτισμικής μετάλλαξης εδράζουν στους πρώτους αιώνες μετά τον Χριστό. Την περίοδο εκείνη έγινε μία τεράστια προσπάθεια, των τότε εξουσιαστικών δομών, να μεταλλάξουν το καταρρέον πολιτισμικό ρεύμα. Αγκάλιασαν λοιπόν τον Χριστιανισμό αφενός μεν διότι οι χριστιανοί άρχισαν να γίνονται πολυπληθείς, αφετέρου δε διότι η χριστιανική διδασκαλία έβρισκε απήχηση στον καταπιεσμένο λαό.

Βέβαια για να γίνει κάτι τέτοιο θα έπρεπε η απλή εξιστόριση των έργων και του λόγου του Ιησού, να αποκτήσει μια εσωτερική φιλοσοφική δομή, στη συνέχεια να μετεξελιχθεί σε Θεολογία και τελικά σε Θρησκεία..

Το ερώτημα λοιπόν που βασάνισε τους πατέρες της Χριστιανικής Εκκλησίας, τους πρώτους μετά τον Χριστό αιώνες, και το οποίο τελικά εξελίχθηκε σε μια τεράστια σύγκρουση σε όλα τα επίπεδα, ήταν το αν θα έπρεπε να ντύσουν τον λόγο και τα έργα του Χριστού με την φιλοσοφική θεώρηση του Αριστοτέλη ή του Πλάτωνα. Αν θα μετασχημάτιζαν δηλαδή τον χριστιανισμό σε Αριστοτελισμό ή Πλατωνισμό.

Το σημαντικό βέβαια είναι ότι η ενδοχριστιανική αυτή σύγκρουση, δεν γίνεται στο επίπεδο της ερμηνείας ή του σχολιασμού του λόγου του Ιησού, αλλά για το ποιο ελληνικό φιλοσοφικό ρεύμα θα τον εμπλουτίσει και θα τον μετασχηματίσει.

Ετσι παρατηρούμαι ότι οι περισσότερες αιρέσεις των πρώτων αιώνων μετά Χριστόν αποτελούσαν εκφράσεις ελληνικών φιλοσοφικών ρευμάτων οι οποίες συγκρούονταν στους κόλπους του Χριστιανισμού. Οσες δεν υπερίσχυαν, τις έβαζαν στην άκρη, τις αφορίζαν και έτσι τελείωνε αυτό το φιλοσοφικό ρεύμα. Μια πολύ γνωστή αίρεση των πρώτων χριστιανικών χρόνων η οποία εμπίπτει σε αυτήν την περίπτωση είναι και ο γνωστικισμός. Η ερώτησή μας είναι γιατί στην ανατολή μίας νέας χιλιετίας, στην ανατολή ενός νέου πολιτισμικού ρεύματος, πράγματα απλά, όπως τα προηγούμενα, τα οποία μπορεί να τα καταλάβει ο οποιοσδήποτε, δεν δίνονται στο ευρύ κοινό. Βεβαίως η απάντηση είναι γνωστή και κατανοητή και ως εκ τούτου μπορούμε να την προσπεράσουμε χωρίς ανάλυση.

Το σημαντικό όμως είναι αυτούς τους πρώτους μετά τον Χριστό αιώνες συντελέστηκαν και τα όποια ανοσιουργήματα από μέρους του χριστιανισμού, σε βάρος του αρχαίου ελληνικού πνεύματος, της αρχαίας ελληνικής θρησκείας και των οπαδών της.

Οι οποίες βιαιότητες όμως ήταν ένα αναμενόμενο γεγονός. Δεν μπορούσαν οι δημιουργοί του νέου πολιτισμικού ρεύματος και της νέας εξουσίας να επιτρέψουν να επιβιώσει μία άλλη κοσμική εξουσία. Γιατί και τα αρχαία ελληνικά θρησκευτικά ρεύματα, αποτελούσαν και αυτά με την σειρά τους ένα κομμάτι της τότε κοσμικής εξουσίας. Είναι σε όλους γνωστό ότι πάντα τα ιερατεία αποτελούσαν πόλους και εκφράσεις της εκάστοτε πολιτικής, κοινωνικής αλλά και οικονομικής εξουσίας. Ως εκ τούτου δεν μπορούσαν να συνυπάρχουν δύο διαφορετικές εξουσιαστικές δομές πάνω στο αυτό αντικείμενο δράσης. Η μία έπρεπε να εξαφανίσει την άλλη. Με τον τρόπο αυτό αντιλαμβανόμαστε ότι, το πρόβλημα της αντιπαλότητας του χριστιανισμού απέναντι στις παλαιές λατρείες δεν ήταν θεωρητικό, φιλοσοφικό, ή θρησκευτικό αλλά

πολύ πρακτικό. Επρεπε να εξαφανίσει τον άλλο πόλο εξουσίας για να τον αντικαταστήσει ολοκληρωτικά.

Για να κατανοήσουμε όλα τα προηγούμενα, αναφέρω σαν τυχαίο παράδειγμα τον Μέγα Βασίλειο. Στις ομιλίες τους εις την Εξαήμερο, όπου προσπαθεί να εξηγήσει την γέννηση του κόσμου σύμφωνα με την Γένεση, αφενός μεν σχεδόν «βρίζει» τους Έλληνες, αφετέρου δε, όχι μόνο χρησιμοποιεί, αλλά αντιγράφει κατά λέξη τις απόψεις των ελληνικών προσωκρατικών φιλοσόφων, ξεχνώντας πάντα να αναφέρει τις πηγές του, προκειμένου να υποστηρίξει τις χριστιανικές απόψεις του.

Εδώ όμως πρέπει να δούμε μια πανανθρώπινη διάσταση που είχε η λέξη Έλληνας εκείνη την περίοδο και αυτό προς άρση κάθε παρανόησης.

Την εποχή εκείνη όλος ο γνωστός πολιτισμένος κόσμος, Αίγυπτος, Βαβυλωνία, σημερινή Τουρκία, Μικρά Ασία μέχρι το βάθος της Ανατολίας ήταν Ελληνιστές και όχι Έλληνες. Δηλαδή Έλληνες υπό την έννοια του μετέχοντος την ελληνική παιδεία. Δηλαδή το ότι π.χ. ο Αμερικανός μιλάει αγγλικά και έχει μία κουλτούρα αγγλοσαξωνική, δεν σημαίνει ότι είναι Άγγλος. Ως εκ τούτου λοιπόν, όταν σε ιστορικό επίπεδο κάποιος βάζουν εναντίον των Ελλήνων, η λέξη Έλληνας σημαίνει ελληνιστής, δηλαδή ο μετέχων της ελληνικής παιδείας και ως εκ τούτου γνώριζε την ελληνική γλώσσα.

Υποθέτω ότι και με αυτήν την έννοια ο απερχόμενος πρόεδρος των ΗΠΑ είπε είμαστε όλοι Έλληνες.

Ακριβώς. Ας μην το πάρουμε φυλετικά, αλλά αυτήν την στιγμή όλος ο δυτικός πολιτισμός στηρίζεται επάνω σε μία θεώρηση της ελληνικής φιλοσοφίας.

Ωστόσο όμως υπάρχουν τεράστιες διαφορές, διότι η ελληνική φιλοσοφία, η ελληνική σκέψη, ο ελληνικός λόγος ανυψώνει. Εδώ βλέπουμε μία καθοδική πορεία στο πολιτιστικό ρεύμα...

Όπως είδατε ένα πολιτισμικό ρεύμα, όπως εξελίσσεται μέσα στους αιώνες, τις περισσότερες φορές, αντί να βελτιώνεται πνευματικά καταρρέει και αυτό επειδή εκλαϊκεύεται και εκχυδαΐζεται.

Εκλαϊκεύεται, βέβαια με την κακή έννοια, απλώς και μόνο για να μπορέσει να χρησιμοποιηθεί από την κοσμική εξουσία σαν εργαλείο χειραγώγησης των μεγάλων μαζών. Διότι δεν θα μπορούσε να χειραγωγήσει ανθρώπους του πνευματικού επιπέδου του Πλάτωνα και των προσωκρατικών φιλοσόφων. Θα πρέπει να εκχυδαΐσει και να ευτελίσει το προϊόν της φιλοσοφίας, ή της θεολογίας, ή του κοινωνικού συστήματος, για να μπορέσει να το χειραγωγήσει. Να το κάνεις εύπεπτο, να το απλουστεύσεις με ένα τρόπο πολύ γενικό.

Εκείνη την εποχή των πρώτων αιώνων μετά τον Χριστό, συγκρούστηκαν, πάντοτε στα πλαίσια της ελληνικής φιλοσοφίας, δύο ισχυρότατα πολιτισμικά ρεύματα. Το πρώτο από αυτά, το οποίο ονομάζω, αδόκιμα ίσως, «πραγματιστικό πολιτισμικό ρεύμα» γέννησε τον σημερινό υλιστικό δυτικό πολιτισμό μας.

Το ρεύμα αυτό, εκείνους τους πρώτους αιώνες μετά τον Χριστό, στηρίχτηκε σε εκείνο το κομμάτι της φιλοσοφίας του Αριστοτέλη, που έχει να κάνει με τον πραγματισμό. Με την μελέτη του απτού κόσμου. Το κομμάτι εκείνο που πραγματευόταν πραγματιστικές επιστημονικές ιδέες. Σύμφωνα με αυτές τις απόψεις κάθε τι μη αισθητό ήταν και μη υπάρχον. Ότι ήταν αισθητό, υπήρχε. Έτσι μελετάγαμε μόνο τα αισθητά άρα και υπάρχοντα. Αυτό το φιλοσοφικό ρεύμα έθεσε

τις βάσεις της μελέτης του φυσικού κόσμου, δηλαδή τις φιλοσοφικές απαρχές της επιστήμης.

Όπως παρατηρούμε σαν «εσωτερική φιλοσοφία» του πολιτισμικού αυτού ρεύματος, υιοθετήθηκε ο Αριστοτελισμός. Αλλά όχι όλος ο Αριστοτελισμός, αλλά το μέρος εκείνο που έχει να κάνει με το *res*, με το πράγμα, την εξατομικευμένη ύλη, την υλική πραγματικότητα των αισθήσεων. Σαν «επιστημονική κοσμοθεώρηση» υιοθετήθηκε η μελέτη του αισθητού μόνο σύμπαντος, του σύμπαντος δηλαδή που μπορούν να αντιληφθούν και να μετρήσουν οι αισθήσεις και τα όργανά μας. Τέλος ως «κοινωνική φιλοσοφία» που θα μπορούσε να υπηρετήσει τον Αριστοτελισμό και την μελέτη του αισθητού σύμπαντος επιλέχθηκε η «ολιγαρχία».

Και φυσικά υπήρξε και η μετεξέλιξη των τριών αυτών πυλώνων

Βεβαίως. Στα πλαίσια του πρώτου πυλώνα, ο ιδιότυπος αυτός Αριστοτελισμός, γέννησε την Δυτική Χριστιανική Θεολογία (Καθολικισμός και τα μετέπειτα παρακλάδια του), και αυτό διότι ο αριστοτελικός πραγματισμός δέθηκε πάρα πολύ καλά με τις Ιουδαϊκές βάσεις της Δυτικής Χριστιανικής Εκκλησίας και αυτό διότι γνωρίζουμε όλοι ότι ο Ιουδαϊσμός, σαν φιλοσοφία, παρά τα όποια λεγόμενα, είναι πολύ πραγματιστική.

Για να γίνουν κατανοητά τα προηγούμενα, θα πρέπει να υπενθυμίσω ότι την εποχή εκείνη, οι Χριστιανικές Εκκλησίες είχαν χωριστεί σε δύο μεγάλες ομάδες, στις Χριστιανικές Εκκλησίες των οποίων το ποιμνίο προερχόταν εξ Ιουδαίων και αυτές των οποίων το ποιμνίο προερχόταν εξ Ελλήνων (Ελληνιστών και Ελλήνων).

Η πρώτη βασική διαφωνία μεταξύ αυτών των δύο χριστιανικών τάσεων ήταν δομική και συνίστατο στο ερώτημα του τι είναι Χριστιανισμός. Μια νέα Θρησκεία; Μια Ιουδαϊκή αίρεση; ή μια απλή συνέχεια του Ιουδαϊσμού με πραγματοποιημένη την προφητεία περί ελεύσεως του Μεσσία;

Οι περισσότερες εξ Ελλήνων χριστιανικές εκκλησίες, οι οποίες στην πλειονότητά τους βρίσκονταν στην ανατολή, πρέσβευαν την άποψη περί μιας νέας θρησκείας. Οι προερχόμενες εξ Ιουδαίων, οι περισσότερες των οποίων βρίσκονταν στην Δύση, είχαν την άποψη της συνέχειας του Ιουδαϊσμού.

Και αν δεν κάνω λάθος αυτήν την εποχή, ο Ανατολικός Χριστιανισμός συνάδει με τις φιλοσοφικές αρχές του ελληνισμού. Και είναι αν θέλετε μία μετεξέλιξη.

Ακριβώς. Οι δύο αυτές χριστιανικές τάσεις άρχισαν να δημιουργούν δύο αλληλοσυγκρουόμενα πολιτισμικά ρεύματα. Το πολιτισμικό ρεύμα που στην συνέχεια κυριάρχησε και το οποίο αναφέραμε στα προηγούμενα στηρίχθηκε από τους εξ Ιουδαίων Χριστιανούς.

Το δεύτερο, στο οποίο θα αναφερθούμε στη συνέχεια, το οποίο ηττήθηκε, στηρίχθηκε από τους εξ Ελλήνων χριστιανούς και είχε ως φιλοσοφικό του υπόβαθρο τον ιδεαλισμό του Πλάτωνα.

Αν διαβάσουμε τον Ανατολικό Χριστιανικό Λόγο επί της ουσίας του, με λάμδα κεφαλαίο, είναι ο Λόγος της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας.

Βεβαίως. Οι ανατολικές εκκλησίες προήρχοντο από χριστιανούς εξ Ελλήνων, ή εξ ελληνιστών, δηλαδή χριστιανών που είχαν ενστερνιστεί την ελληνική κουλτούρα.

Τί γίνεται λοιπόν με την σύγκρουση αυτών των δύο εκκλησιών;

Η σύγκρουση αυτή με την πάροδο των αιώνων μετεξελίχθηκε σε σχίσμα, μέσα από το οποίο γεννήθηκαν η Ορθόδοξη Ανατολική Χριστιανική Εκκλησία και η Καθολική Δυτική. Εδώ θα πρέπει να τονίσουμε πως δεν νομίζω να υπάρχει σήμερα κάποιος αφελής που να πιστεύει ότι το αίτιο του σχίσματος ήταν το από πού εκπορεύεται το Άγιο Πνεύμα. Αυτά είναι για τον πολύ κόσμο. Υπάρχει ουσία στην διαμάχη. Συγκρούονται δύο πολιτισμικά ρεύματα. Ο δυτικός ιουδαϊκός αριστοτελικός υλισμός της Δυτικής Καθολικής Εκκλησίας, με όλα τα συμφεροντά του, με έναν ιδεαλισμό ελληνιστικού και πλατωνικού χαρακτήρα, της Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας.

Ας αφήσουμε όμως προς το παρόν τον πυλώνα αυτό και ας δούμε πως μετεξελίχθηκε ο δεύτερος και ο τρίτος πυλώνας του πολιτισμικού ρεύματος της Δυτικής κοινωνίας μας

Ο δεύτερος πυλώνας, η μελέτη δηλαδή του αισθητού σύμπαντος γέννησε και στηρίχτηκε πάνω σε μία επιστήμη η οποία στο υπόβαθρό της έκρυβε δύο αξιωματικές παραδοχές, ότι ισχύει η κλασική Νευτώνεια Φυσική (αυτή που διδασκόμαστε στο σχολείο), και η Ευκλείδεια Γεωμετρία. Εκεί στηρίχτηκε η επιστήμη του πολιτισμικού μας ρεύματος, η οποία στην συνέχεια γέννησε την δυτική τεχνολογία, δηλαδή τις μηχανές και τις σχέσεις μεταξύ κοινωνίας και μηχανών.

Στον τρίτο πυλώνα η ολιγαρχία γέννησε τον καπιταλισμό, σαν ένα γενικό σύστημα αξιών, και αυτός, κατά τόπους, έδωσε διάφορα πολιτικά καπιταλιστικά συστήματα.

Και φτάνουμε στην παγκοσμιοποίηση και την παγκόσμια αγορά...

Ονόμασα σε αυτό το πολιτισμικό μοντέλο την εξουσία «παγκόσμια αγορά» διότι πιστεύω ότι ο πραγματικός κυρίαρχος σήμερα δεν είναι ούτε ο Πρόεδρος των ΗΠΑ, ούτε ο Καγκελάριος της Γερμανίας κλπ αλλά η παγκόσμια οικονομία την οποία όλοι υπηρετούν και η οποία έχει υπό τον έλεγχο της τον Δυτικό Χριστιανισμό, την δυτική τεχνολογία, τις πολιτικές εκφράσεις. Ως εκ τούτου αυτή είναι στην ουσία η εξουσία.

Το πολιτισμικό αυτό ρεύμα όμως καταρρέει

Είναι ενδιαφέρον να μελετήσουμε το γιατί ο δυτικός πολιτισμός μας καταρρέει. Αναγνωρίζοντας τα κοινωνικά και πολιτισμικά φαινόμενα σήψης, νομίζουν πολλοί ότι έχουν περιορισμένο και τοπικό χαρακτήρα, είναι π.χ. αμερικανικό φαινόμενο, ή αγγλικό κλπ. Όχι είναι ένα παγκόσμιο πολιτισμικό φαινόμενο το οποίο προαναγγέλει την κατάρρευση του ίδιου του πολιτισμού μας. Αυτό συμβαίνει διότι οι προηγούμενοι πυλώνες που θα έπρεπε να συντηρούν έναν πολιτισμό, αντι να ομονοούν και να συμφωνούν επί της ουσίας, βρίσκονται σε σύγκρουση και αντιπαράθεση. Ετσι οι πολιτικές εκφράσεις αντιμάχονται την χριστιανική εκκλησιαστική δομή, η επιστήμη αντιμάχεται την θρησκεία, τα πολιτικά κόμματα, τις πολιτικές εκφράσεις κ.ο.κ..

Οι πολιτισμικοί πυλώνες όμως πρέπει να αλληλοστηρίζονται, και εννοώ δομικά, όχι μέσω κοινωνικών και οφελμιστικών συναλλαγών και πολιτικής πρασκηνίων.

Αρα όπως είναι λογικό επακόλουθο, η σύγκρουση αυτή οδηγεί στην διάλυση και την πολιτισμική κατάρρευση, κάτι που οι μελετητές των πολιτισμών το περίμεναν εδώ και πολλά χρόνια, έχοντας αρχίσει ήδη να σχηματοποιούν τις απαρχές ενός νέου

πολιτικού ρεύματος. Και αυτό το νέο πολιτισμικό ρεύμα θα το δούμε πολύ σύντομα να ανατέλει με όλα τα θετικά ή αρνητικά στοιχεία του.

Εχει αρχίσει και το ζούμε. Και είναι και ορατό. Το θέμα είναι το εξής: Πού το πάνε εκείνοι που το σχεδιάζουν.

Το θέμα είναι εμείς που το πάμε, διότι η ιστορία διδάσκει ότι τους σχεδιασμούς των μεγάλων πάντοτε τους ανατρέπουν λαοί. Το θέμα αυτό δεν είναι αντικείμενο των θετικών επιστημών αλλά άπτεται της εξέλιξης ενός από τους τρεις πυλώνες που αναφέραμε ο οποίος έχει σαν απαρχή την κοινωνική φιλοσοφία.

Πιστεύω μου πάντως είναι ότι τελικά, οι λαοί, πάντοτε μέσα από την κουλτούρα και τη δράση τους έχουν την δυνατότητα να αντρέπουν τους όποιους σχεδιασμούς πιστεύουν ότι δεν τους εκφράζουν.

Το πρόβλημα βέβαια σήμερα των παγκόσμιων σχεδιαστών είναι ότι δεν μπορούν να εγκαθιδρύσουν μία διοικητική δομή εξουσίας που έχουν επιλέξει, σε έναν λαό, ή σε μία κοινότητα ανθρώπων που έχει μία εσωτερική φιλοσοφία και μία επιστημονική κοσμοθεωρία διαφορετική από αυτή που έχει ανάγκη η προτεινόμενη διοικητική δομή εξουσίας. Για τον λόγο αυτό αυτοί οι οποίοι επεξεργάζονται το νέο πολιτιστικό ρεύμα προσπαθούν πρώτα να αλλοιώσουν την κουλτούρα κάποιων λαών και την επιστημονική κοσμοθεωρία τους, διότι αν δεν ανατρέψουν αυτούς τους δύο πυλώνες, δεν μπορούν να εγκαθιδρύσουν τη νέα διοικητική τάξη πραγμάτων. Εδώ, θα πρέπει να θυμηθούμε, να αναλύσουμε και να λάβουμε σοβαρά υπόψη αυτά που είχε πει ο Κίσιγκερ.

Αναφέρεστε στην περίφημη συνέντευξη όπου μεταξύ άλλων λέει ότι εάν θέλετε να χτυπήσετε τους Ελληνες...

Όχι λέει συγκεκριμένα, αν θέλετε να εγκαθιδρυθεί η νέα τάξη πραγμάτων στην περιοχή πρέπει να χτυπήσουμε τον Ελληνισμό στην γλώσσα στα ήθη και έθιμα στην θρησκεία.

Και φυσικά δεν ενοούσε τους Ελληνες ως κατοίκους αυτής της χώρας.

Ακριβώς, ενοούσε τους Ελληνες με Εψίλον κεφαλαίο. Ετσι θα πρέπει προκειμένου να εγκαθιδρυθεί η προτεινόμενη Νέα Τάξη Πραγμάτων στην περιοχή, να εξαφανιστεί η ελληνιστική κουλτούρα, τα ελληνιστικά ήθη και έθιμα, τα οποία κυριαρχούν στην περιοχή. Προπαντός όμως να χάθει η γλώσσα, διότι με την κατάργηση της γνώσης της Ελληνικής γλώσσας, θα χαθεί η δυνατότητα μελέτης της Ελληνικής κουλτούρας μέσω της μελέτης των προτότυπων Ελληνικών βιβλιογραφικών πηγών.

Και να το πούμε τώρα. Εχει γίνει ήδη πρόταση που κατετέθει στο Υπουργείο Πολιτισμού να λατινικοποιηθεί η γλώσσα μας.

Να σας πω λυπάμαι τους υπουργούς, όλον τον πολιτικό κόσμο διότι μπορεί να υιοθετούν κάποια μέτρα, πιθανότατα γιατί τα θεωρούν και σωστά. Δεν έχουν δυστυχώς την κουλτούρα να καταλάβουν, τι κάνουν και αυτό είναι το χειρότερο από όλα. Δεν κατανοούν ότι μέσω της κατάργησης του αυθεντικού χαρακτήρα της Ελληνικής γλώσσας, γίνεται το πρώτο βήμα προκειμένου να χτυπηθούν τα ήθη και τα έθιμα, η φιλοσοφία, η κοσμοθεωρία ενός λαού και αυτό προκειμένου να γίνει δυνατή η εγκαθίδρυση ενός νέου συστήματος διοικητικών αξιών.

Θυμόσαστε που σας είπα ότι οι τρεις πυλώνες ενός πολιτισμικού ρεύματος πρέπει να είναι σε αγαστή συνεργασία; Αν οι δύο πρώτοι πυλώνες οι οποίοι εκφράζονται μέσω του φιλοσοφικού συστήματος και της κοσμοθεωρίας ενός λαού, έρχονται σε αντίθεση με την ζητούμενη διοικητική δομή, δεν είναι δυνατή η εγκαθίδρυση του πολιτισμικού ρεύματος το οποίο επαγγέλεται η Νέα Τάξη Πραγμάτων.

Φυσικά, είναι φοβερό αυτό που λέτε, διότι ο Κίσιγκερ βγήκε και το είπε.

Εξέφραζε όμως απόψεις πολιτισμικού ρεύματος. Δεν τα έβαλε με τους Έλληνες υπό την φυλετική έννοια. Ήταν οι πρώτες ιδέες που διατυπώθηκαν, τα πρώτα σπέρματα αυτού του ρεύματος. Του μέγαλου πολιτισμικού ρεύματος που θέλουν να φτιάξουν κάποιοι. Όμως να είσαστε σίγουροι ότι τελικά, το Νέο αυτό πολιτισμικό ρεύμα θα φτιαχτεί, όχι όπως το θέλουν αυτοί που το σχεδιάζουν, αλλά όπως θα το επιβάλλουν οι λαοί που θα το βιώσουν.

Ας έρθουμε όμως κ. Δανέζη στο δεύτερο πολιτισμικό ρεύμα το οποίο ηττήθηκε και δεν εξελίχθηκε τους πρώτους μετά τον Χριστό αιώνες.

Το δεύτερο αυτό ρεύμα που κατέρρευσε και δεν μπόρεσε να εξελιχθεί τότε, ήταν αυτό που θέλω να ονομάζω «ιδεαλιστικό πολιτισμικό ρεύμα» και αυτό επειδή έχει σαν πυλώνες του, τον Πλατωνικό Ιδεαλισμό, την Προσωκρατική Θετική Ελληνική Σκέψη και την κοινωνική φιλοσοφία του Δήμου (Δημοκρατία), δηλαδή της λήψης αποφάσεων από μεγάλες κοινωνικές ομάδες και όχι της από τους ολίγους (Ολιγαρχία) Με την πάροδο των αιώνων ο Πλατωνικός Ιδεαλισμός γέννησε την Ανατολική Ορθόδοξη Χριστιανική Θεολογία, η ιδέα του Δήμου δημιούργησε τον Σοσιαλισμό, σαν κοινωνικό σύστημα και ο Σοσιαλισμός σαν ιδεατό πρότυπο τις διάφορες πολιτικές του εκφράσεις που διαφοροποιούνται από χώρα σε χώρα και από λαό σε λαό.

Με την έννοια Σοσιαλισμός δεν εννούμε βέβαια αυτό που βιώσαμε στην Ελλάδα ολη αυτή την ιστορική περίοδο.....

Ας μην ευτελίζουμε τις μεγάλες αυτές έννοιες. Εννοώ το Σοσιαλισμό σαν μια ιδεατή φιλοσοφία κοινωνικής συγκρότησης με ιδεαλιστικούς στόχους, την ισότητα τις ίσες ευκαιρίες για όλους τους ανθρώπους, την αλληλοβοήθεια κ.λ.π.

Αυτή η Σοσιαλιστική φιλοσοφία, ευτελιζόμενη, δημιούργησε τις διαφορετικές πολιτικές εκφράσεις οι οποίες ταλανίζουν τους λαούς του κόσμου την τελευταία περίοδο. Μην ξεχνάμε ότι από τον Χίτλερ που έλεγε ότι ήταν εθνικοσοσιαλιστής μέχρι τον Μιτεράν, τον Κάστρο, τον Καντάφι, τον Μάο, τον Στάλιν για να μην αναφερθούμε στα δικά μας.....

Στα καθ' υμάς...

Ναι. Όλοι έλεγαν ότι είναι Σοσιαλιστές. Όμως οι διάφορες πολιτικές εκφράσεις δεν ταυτίζονται με την κοινωνική φιλοσοφία του Σοσιαλισμού αλλά, όπως είπαμε εξυπηρετούν μία πολιτική αναγκαιότητα εξουσίας.

Ποιό ήταν όμως το πρόβλημα αυτού του πολιτισμικού ρεύματος και δεν εξελίχθηκε;

Του ιδεαλιστικού πολιτισμικού ρεύματος εννοείται.

Ακριβώς. Το πρόβλημα δημιουργήθηκε στα πλαίσια του πυλώνα της φυσικής κοσμοθεωρίας, ο οποίος δεν μετεξελίχτηκε. Δεν μας έδωσε δηλαδή μία επιστήμη και στην συνέχεια μια τεχνολογία. Άμεσο αποτέλεσμα ήταν να αρχίσει Ο Πλατωνικός Ιδεαλισμός και η έννοια του Δήμου να εξελίσσονται σε Ορθόδοξο Χριστιανισμό και Σοσιαλισμό αντίστοιχα, χωρίς να έχουν την στήριξη μιας Επιστήμης εναρμονισμένης με το φιλοσοφικό τους υπόβαθρο. Δηλαδή αναπτύχθηκαν ανεξάρτητα από τον τρίτο πυλώνα.

Να το πω δημοσιογραφικά και ολίγον εκχυδαϊσμένα με την έννοια της απλούστευσης έτσι για να γίνει πιο κατανοητό. Ενώ λοιπόν τους πρώτους μετά τον Χριστό αιώνες όπως μας εξηγήσατε προηγουμένως, θεμελιώθηκε το εν ισχύ ακόμα Δυτικό πολιτισμικό ρεύμα, το οποίο εκπηγάζει και εφαρμόζεται κολλημένο στην ύλη στην ολιγαρχία.....

Αντίστοιχα είχαμε και την δημιουργία του ιδεαλιστικού πολιτιστικού ρεύματος. Τους πρώτους αιώνες μετά τον Χριστό, τα δύο αυτά πολιτισμικά ρεύματα συγκρούστηκαν σφοδρά, μέσα στους κόλπους του αναπτυσσόμενου τότε Χριστιανικού κινήματος Έτσι σημειώνουμε την σύγκρουση της Αντιοχιανής με την Αλεξανδρινή Σχολή στα πλαίσια της διαμάχης μεταξύ Πλατωνιστών και Αριστοτελιστών.

Το πρώτο σχήμα μας δίνει τον Δυτικό Χριστιανισμό και ο Πλατωνικός Ιδεαλισμός γεννά ουσιαστικά την Ορθοδοξία, που λέμε εμείς οι Έλληνες. Αλλά εδώ έχουμε ένα πρόβλημα στο Ιδεαλιστικό Πολιτιστικό Ρεύμα. Το πρόβλημα είναι ότι για κάποιους λόγους δεν αναπτύσσεται στα πλαίσια αυτού του ρεύματος η επιστήμη και τελικά ή τεχνολογία, αλλά αντιθέτως δημιουργείται μία Θεολογία ανεξάρτητα από την επιστήμη.

Αρχίζει να δημιουργείται μία θεολογία στρεβλωμένη γιατί δεν θεμελιώνεται επάνω σε μία επιστήμη στηριζόμενη στην Προσωκρατική Θετική Κοσμοθεώρηση.

Αυτό είναι πασιφανές κύριε Δανέζη από όσα βιώνουμε σήμερα

Υπάρχει και κάτι χειρότερο. Βλέποντας ο εξ Ελλήνων Ανατολικός Χριστιανισμός ότι δεν είχε επιστημονικά στήριγμα υιοθέτησε, παραλόγως, την επιστήμη και την τεχνολογία του άλλου πολιτισμικού ρεύματος, γεγονός που τον στρέβλωσε ακόμη περισσότερο. Αποτέλεσμα είναι να μην είναι πλέον ούτε Δυτικός Χριστιανισμός ούτε κάτι νέο. Είναι κάτι ερμαφρόδιτο αυτό το οποίο γεννάται. Διότι ας μην ξεχνάμε ότι η προσωκρατική θετική σκέψη, σε αντίθεση με την αριστοτελική πραγματιστική, στηρίζεται επάνω σε μία λογική αντιμετώπισης του κόσμου. Γι' αυτήν ό,τι αντιλαμβάνονται οι αισθήσεις μας δεν είναι πραγματικό. Πραγματικό είναι μόνο ό,τι δεν αντιλαμβάνονται οι αισθήσεις μας παρά μόνο ο νους μας. Πάνω σε αυτήν την θεωρία στηρίχτηκαν οι προσωκρατικοί φιλόσοφοι.

Όπως ήταν προφανές, για όλους τους προηγούμενους λόγους, το Ιδεαλιστικό Πολιτισμικό Ρεύμα, δεν μπόρεσε να εξελιχθεί και έτσι υπερίσχυσε το αντίστοιχο πραγματιστικό το οποίο, έστω πρόσκαιρα, έδωσε μια επιστήμη και κάποια τεχνολογία την οποία αντιλαμβάνεται ο άνθρωπος, την «καταλαβαίνει» και την θεωρεί εξέλιξη. Το κυρίαρχο όμως πραγματιστικό, πολιτισμικό ρεύμα του Δυτικού κόσμου, βρίσκεται

υπό κατάρρευση και ο λόγος είναι απλός: Ο ένας πυλώνας του, αυτός της κλασικής επιστήμης καταρρέει, παρασύροντας στην κατάρρευση ολόκληρο το πολιτισμικό αυτό οικοδόμημα. Αυτό συμβαίνει από την στιγμή που η σύγχρονη επιστήμη διαπίστωσε ότι τα οικοδομήματα της Νευτώνιας Φυσικής καθώς και της Ευκλείδιας Γεωμετρίας, πάνω στα οποία οικοδομήθηκε ο πυλώνας της επιστήμης στο πραγματιστικό πολιτισμικό ρεύμα, στέκουν ανίσχυρα να ερμηνεύσουν την συμπαντική πραγματικότητα.

Συγχρόνως όμως με την κατάρρευση του επιστημονικού πυλώνα του πραγματιστικού πολιτιστικού ρεύματος, με βάση την σύγχρονη φυσική και τα μοντέρνα μαθηματικά, αρχισε να αναπτύσσεται ο επιστημονικός πυλώνας του ξεχασμένου ιδεαλιστικού πολιτισμικού ρεύματος. Έτσι από την στιγμή που η νέα φυσική, τα νέα μαθηματικά ενισχύουν τον πλατωνικό ιδεαλισμό και είναι συνέχεια της προσωκρατικής θετικής σκέψης, ξαναγεννιέται στα ερείπια του καταρρέοντος Δυτικού πολιτισμικού ρεύματος, αυθόρμητα, χωρίς σχεδιασμών ισχυρών δυνάμεων, πολιτικά παρασκήνια, ίντριγκες και οικονομικούς εκβιασμούς, το ξεχασμένο, αλλά τόσο σύγχρονο πλέον, Νέο πολιτισμικό Ρεύμα της επόμενης χιλιετίας. Το Ιδεαλιστικό Πολιτισμικό Ρεύμα, το αντίπαλο δέος της κατευθυνόμενης Διοικητικής και οικονομικής Νέας Τάξης πραγμάτων

Ο δρόμος βέβαια δεν είναι εύκολος μέχρι την στιγμή της κυριαρχίας του Νέου Πολιτισμικού ρεύματος και ίσως χρειαστούν δεκάδες ή και εκατοντάδες χρόνια προσπάθειας. Το πρώτο βήμα όμως πρέπει χωρίς δισταγμό να γίνει άμεσα.

Θα πρέπει, η τεχνολογία, με βήματα σταθερά, κάνοντας την αυτοκριτική της, να βρεί την σχέση και την σύνδεσή της με τα νέα επιστημονικά δεδομένα. Οι θρησκευτικές διοικητικές και δογματικές δομές του Ορθόδοξου Χριστιανισμού θα πρέπει, επιστρέφοντας στις βασικές μεταφυσικές και Θεολογικές καταβολές του Χριστιανισμού και του Πλατωνισμού, να αναζητήσουν νέες βάσεις εκκίνησης και εξέλιξης. Τα πολιτικά κόμματα, θα πρέπει να επαναπροσανατολίσουν την φιλοσοφία αλλά και την πρακτική τους λαμβάνοντας σοβαρά, τόσο τα επιτεύγματα της σύγχρονης επιστήμης όσο και τις πρωτογενείς αξίες του Πλατωνισμού, του Χριστιανισμού και της Δημοκρατίας.

Μέσα από μια τέτοια διαδικασία, αυτοκριτικής, αυτοκάθαρσης και επαναπροσανατολισμού στόχων και μεθόδων, η Χριστιανική Ορθοδοξία, η σύγχρονη Επιστημονική γνώση και οι κοινωνικές διοικητικές δομές, πρέπει να βρουν τους κατάλληλους τρόπους όσμωσης, αλληλοεπηρεασμού και αλληλοσυμπλήρωσης ώστε να οικοδομήσουν ένα υγιές και συμπαγές Νέο Πολιτισμικό Ρεύμα.

Δηλαδή κ Δανέζη προβλέπεται ότι στα πλαίσια του νέου αυτού ιδεαλιστικού πολιτισμικού ρεύματος Η Ορθοδοξία και το Ελληνικό πνεύμα θα πορευτούν μαζί;

Ναι κάτω όμως από κάποιες βασικές προϋποθέσεις.

1. Η Χριστιανική Ορθοδοξία θα πρέπει επι τέλους να δώσει μια ξεκάθαρη θεολογική απάντηση σε ένα πολύ παλαιό ερώτημα. Τι είναι τελικά ο Ορθόδοξος Χριστιανισμός; Μια Νέα μετά Χριστόν Θρησκεία, μια Ιουδαϊκή αίρεση, ή μια συνέχεια του προχριστιανικού Ιουδαϊσμού, με πραγματοποιημένη την προφητεία περι ελεύσεως του Μεσσία;
2. Θα πρέπει τουλάχιστον η Ορθοδοξία, όπως ζητάει την παπική συγνώμη για τις σταυροφορίες, να αναγνωρίσει και να ζητήσει συγνώμη για τις βαρβαρότητες τις οποίες διέπραξαν φανατικοί μισαλόδοξοι «χριστιανοί», σε βάρος των στοιχειωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων των Ελληνιστών και των Ελλήνων κατά τους πρώτους μετά τον Χριστό αιώνες

Μέσα σε ένα τέτοιο Χριστιανικό, αλλά και Πλατωνικό, κλίμα αυτοκριτικής, συγνώμης, κατανόησης και αγάπης, είναι δεδομένο ότι Ορθόδοξος Χριστιανισμός και κλασικό Ελληνικό πνεύμα θα ζευγαρώσουν δημιουργώντας τα θεμέλια του Νέου Πολιτισμικού ρεύματος.

[Εν κατακλειδι κύριε Δανέζη;](#)

Πρέπει να καταλάβουμε όλοι, ότι ο πολιτισμός μας καταρρέει, ενώ συγχρόνως βρισκόμαστε στα πρόθυρα δημιουργίας ενός νέου πολιτισμικού ρεύματος που αναγκαστικά θα θεμελιωθεί και πάλι πάνω στις απόψεις των αρχαίων Ελλήνων φιλοσόφων. Το πολιτισμικό αυτό ρεύμα είναι δεδομένο ότι θα κυριαρχήσει την επόμενη χιλιετία. Ως εκ τούτου η ευθύνη του Ελληνισμού και των Ελλήνων, με την παγκοσμιότητα που δώσαμε σε αυτόν τον όρο, είναι τεράστια.

Είμαστε υποχρεωμένοι να αρθούμε πάνω από τις μικρότητές μας και να γίνουμε αναγκαστικά οι πατέρες του νέου πολιτισμικού αυτού ρεύματος.

Το ερώτημα όμως που διατυπώνεται είναι το αν τελικά θα ο Ελληνισμός θα ανταποκριθεί στην νέα αυτή παγκόσμια αποστολή του.

Είναι αναγκαίο να το κάνει και θα το κάνει όπως το έκανε πάντα στο διάβα του στους αιώνες.